

UDK: 368.212: 623.451.1: 629.114.6

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

OSIGURANJE OLDTAJMERA SVE POPULARNIJE

Širom sveta sve se više traže četvorotočkaši proizvedeni u prvoj polovini prošlog veka. Rast cene tih motornih vozila prati i poskupljenje polisa osiguranja za njih, pogotovo kad raritetni automobili učestvuju u trkama. Tržište tih automobila širi se u Kini, Latinskoj i Severnoj Americi, kao i u Evropi. Među mnogobrojnim pasioniranim kolekcionarima su američki komičar Džeri Sajnfild, šoumen Džej Leno, modni kreator Ralf Loren, britanski TV i radio voditelj Kris Evans.

Markus Atkinson, specijalista za preuzimanje rizika za osiguranja oldtajmera, tvrdi da raste broj njihovih ljubitelja, spremnih da za delić istorije motornih vozila potroše vrtoglave svote novca, ali moguće je i da im se ulaganje višestruko isplati. U narednim mesecima očekuje se obaranje rekorda vrednosti starih četvorotočkaša koji će se prodavati na aukcijama.

Ključevi oldtajmera u rukama svetskih zvezda

Aukcijska kuća „Bonams“ u julu je izložila na prodaju veliki broj automobila na tradicionalnom Festivalu brzine „Gudvud“. Tu je na prodaju, između ostalih modela, bio i raritetni „mercedes benc W196“, učesnik „Formule 1“, kao i „ferari“ koji je pripadao Džonu Lenonu, pokojnom pevaču čuvene grupe „Bitlsi“. Stvar prestiža za ljubitelje oldtajmera jeste da budu i na avgustovskoj američkoj aukciji „Pebble Beach Concours d’Elegance“. Tu je izdašni kupac pazario raritetni „alfa romeo“ iz 1948, procenjen na sumu između 2,8 miliona i 3,5 miliona američkih dolara. Posle najviše aukcijske ponude, vlasnika su promenila i dva „ferarija“ iz 1960-tih, vrednosti između 1,7 miliona i 2,5 miliona dolara.

Za „ferari“ se ne pita za cenu

Stiv Morz, rukovodilac osiguranja skupocenih modernih automobila i oldtajmera u osiguravajućoj kući „Hikoks“, navodi da je cena „ferarija“ poslednjih godina ponovo krenula uzlaznom linijom. Na primer, model „ferarija 250 GTOs“ sada se prodaje za 30 miliona britanskih funti, a vrednost mu raste jer ga je vozio slavni vozač „Formule 1“ Huan Manuel Fandó. Ime tog legendarnog vozača urezalo se i u cenu „mercedes benca W196“, kojim je prašio putevima kao deo slavnog reli tima „Srebrna strela“ i osvojio nemački i švajcarski „Gran pri“ 1954. godine. Morz kaže da je taj automobil dostigao vrednost od oko 12 miliona funti, ali se u krugovima poznavalaca aukcijskih cena šuška da može da se proda i za vrtoglavih 40 miliona funti. Čak i ako je automobil oštećen na takmičenjima, može da se popravi, a skupocenost mu održava raritet, originalnost i očuvanost.

Raritetni oldtajmeri, poput dragocenih predmeta primenjene umetnosti, atraktivna su imovina zato što se izlažu na izložbama i u privatnim postavkama. Privlačan su predmet i za osiguravače jer mnogi vlasnici ne mogu da odole da ih ne pokažu na kolovozima i trkama poput londonske „Brajton trke oldtajmera“.

Izložbeni predmet ponekad i na drumu

Cenu polise osiguranja tih motornih vozila određuje to da li se koristi samo eksponat ili ga vlasnik vozi, jer se i rizici od štete tada razlikuju. Morz ističe da je za procenu vrednosti i određivanje cene polise osiguranja oldtajmera potrebno da osiguravač dobro proceni i vlasnika i vozilo. Zato se praktikuje da se najpre detaljno razgovara sa vlasnikom, a većina njih su istinski zaljubljenici u ta vozila i tretiraju ih kao dragocenosti primenjene umetnosti.

Ali nemaju svi vlasnici oldtajmera duboke džepove. Prosečna cena oldtajmera je nekoliko hiljada funti, a dostiže i do 20.000 funti, kaže **Nil Manvel**, osiguravač u „Canopius Syndicate 260“, ogranku „Lojdovog“ sindikata specijalizovanog za motorna vozila.

Manvel dodaje da je među mlađim generacijama ljubitelja oldtajmera sve traženiji i model „VW Golf GTI“. Manvel tvrdi da su vlasnici tih vozila najčešće odlični i odgovorni vozači, koji svoje luksuzne modele čuvaju u garažama i voze ih po dobrim vremenskim prilikama svega nekoliko hiljada kilometara godiš-

nje. Što je vozilo starije, to su rizici i cena polise veći, kaže taj osiguravač. Ali takvi četvorotočkaši su izuzetak na drumovima, kao i broj saobraćajnih nezgoda u kojima učestvuju.

Izvor

- <http://www.lloyds.com/news-and-insight/news-and-features/market-news/industry-news-2013/investment-on-wheels>

*Prevela i priredila: **Ana Vodinelić, M.A.***